

Vår dato: 22.11.2021
Vår referanse: 21/1 - 31
Deres dato:
Deres referanse:

Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap - kommentarer til regelverk

Rundskriv 2021/31

Kommentarer og utdypende forklaringer til forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap.

Innhold

Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap - kommentarer til regelverk..	1
Innledning.....	2
Oversikt over endringer i forskriften de siste årene.....	2
§ 1 Formål med tilskuddsordningene.....	3
§ 2 Virkeområde.....	4
§ 3. Utlysning av tilskuddsmidler og kriterier for tildeling av tilskudd.....	4
§ 4. Krav til søknad og søknadsfrist.....	7
§ 5. Frist for gjennomføring.....	9

§ 6. Rapportering og utbetaling.....	10
§ 7. Myndighet og klage.....	11
§ 8. Opplysningsplikt og kontroll.....	13
§ 9. Kontroll med kommunen som tilskuddsforvalter.....	15
§ 10. Omgjøring og tilbakebetaling.....	15
§ 11. Ikrafttredelse.....	16

Innledning

Vilkårene for å motta tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap står i forskrift 18. desember 2019 om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap. Forskriften er gitt med hjemmel i lov 12. mai 1995 om jord § 3 og § 18.

Dette rundskrivet, 2021/31, gir veiledning til bestemmelsene i forskriften.

Nedenfor følger kommentarer til enkelte av bestemmelsene i forskriften. Innholdet i kommentarene baserer seg hovedsakelig på informasjonsbrev fra Landbruksdirektoratet 20.1.2020, som bygger på departementenes (KLD og LMD) brev av 20.12.2019, i forbindelse med fastsettelsen av forskriften.

Nærmere informasjon om ordningene finnes på Landbruksdirektoratets nettsider om Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og jordbrukets verdensarvsatsing.

Oversikt over endringer i forskriften de siste årene

Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) fastsatte ny forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap med ikrafttredelse 1. januar 2020. Se lenken, [FOR-2019-12-18-2024](#).

Som en del av kommunereformen, og i tråd med Stortingets vedtak, fikk kommunene overført ansvaret fra statsforvalteren (tidligere fylkesmannen) for forvaltningen av tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap, jf. Meld. St. 14 (2014-2015) og Prop. 91 L (2016-2017).

Ved ikrafttredelsesdato fikk berørte kommuner ansvaret for forvaltningen av ordningene, samtidig som tidligere forskrift av 10. august 2016 nr. 966 opphører. Det som er helt nytt for kommunene er at kommunen skal fatte vedtak om tilskudd og sørge for utbetaling av

midler, og generelt overta det forvaltningsansvaret som tidligere lå til statsforvalteren. Kommunen blir vedtaksmyndighet og statsforvalteren blir klageinstans.

De to tilskuddsordningene har blitt utviklet og forvaltet gjennom et samarbeid mellom landbruks-, og natur- og kulturminnemyndigheten. Verdensarvområdeordningen over jordbruksavtalen ble etablert i 2008, og ordningen Utvalgte kulturlandskap i jordbruket ble etablert i 2009, som et spleiselag mellom LMD og KLD. Fra 2017 har de to ordningene hatt felles forskrift, med ulike formål. I 2020 omfatter tilskudd til verdensarvområder to områder, og tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket omfatter 46 områder. Om lag 50 kommuner er involvert i de to ordningene. Les nærmere om de ulike [utvalgte kulturlandskapsområdene](#) og [verdensarvområdene](#).

Innhold i ny forskrift

Forskriften fra 2020 innebærer ingen endring i formålet med gjeldende tilskuddsordninger eller vesentlig endring i hvilke typer tiltak det kan søkes om tilskudd til. Aktuelle tilskuddsmottakere vil være de samme som tidligere. Det er foretatt noen nye presiseringer, slik som ny bestemmelse om prioriteringskriterier for tilskudd. Videre er det gjort noen tekniske og språklige forbedringer for å tydeliggjøre bestemmelsenes innhold sammenliknet med gammel forskrift.

Ny § 8 innebærer at statsforvalteren etter forskriften ikke har hjemmel for kontroll overfor den enkelte tilskuddsmottaker i saker hvor de ikke har fattet vedtak. Dette er en endring sammenlignet med gammel kontrollbestemmelse i § 9, hvor det lå en generell kontrollmyndighet, også til overordnet nivå, til å kontrollere at utbetaling av tilskudd er i tråd med forutsetningene.

Fylkesmannen byttet navn til statsforvalteren

Fylkesmannen endret stillingstittel 1.1.2021. Fylkesmannen ble statsforvalteren. Navnebyttet er endret i forskriften § 7 og § 8. I kommentarene og forklaringene til forskriften er nytt navn tatt i bruk.

§ 1 Formål med tilskuddsordningene

Bestemmelsen i § 1

Formålet med tilskudd til tiltak i verdensarvområder er å styrke landbruket i verdensarvområdene.

Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd: formål – styrke landbruket i verdensarvområdene

Tilskudd til tiltak i verdensarvområder skal styrke landbruket. Målet om langsiktig drift og ivaretagelse av kulturlandskapsverdier knyttet til driften er sentralt for ordningen.

Andre ledd: formål - tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap

Bestemmelsen gjelder tilskuddsordningen tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap hvor formålet er å bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift. Områdenes landbruksproduksjon, naturverdier og kulturarv er grunnlaget for tiltakene som gjennomføres i de utvalgte kulturlandskapene. Målet om langsiktig drift og ivaretagelse av kulturlandskapsverdier knyttet til driften er sentralt for ordningen.

§ 2 Virkeområde

Bestemmelsen i § 2

Forskriften gjelder for tiltak innenfor Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap, slik disse områdene er avgrenset i Naturbase.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd: Naturbase

Forskriftens virkeområde er avgrenset for områdene slik de er avgrenset i Miljødirektoratets fagsystem Naturbase. Naturbase gir kartfestet informasjon om områdene.

§ 3. Utlysning av tilskuddsmidler og kriterier for tildeling av tilskudd

Bestemmelsen i § 3

Kommunen skal utlyse alle tildelte tilskuddsmidler. Ved utlysningen skal kommunen opplyse om hvilke tiltak det kan gis tilskudd til, satser og egenandeler for ulike tiltak, og om det er avsatt midler til felles tiltak for området.

Kommunen kan innvilge tilskudd i samsvar med formålet med tilskuddsordningen og målsettinger i eventuelle planer for området.

Tiltak som gis tilskudd kan være:

- restaurering og skjøtsel av arealer
- istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av bygninger og andre kulturminner
- tilrettelegging for ferdsel og friluftsliv
- formidling
- nødvendig planlegging av tiltak
- kartlegging og dokumentasjon av landskapsverdier

- kartlegging og dokumentasjon av behov for skjøtsel og sikring av natur- og kulturminneverdier
- andre tiltak som fremmer formålet med ordningen.

I vurderingen av hvilke søknader og tiltak som skal prioriteres skal kommunen legge vekt på i hvilken grad:

- kostnadene står i forhold til tiltakets mål og antatte effekt
- tiltaket inngår i et målrettet og langsiktig arbeid som fremmer formålet med tilskuddsordningen.

Det må foreligge skriftlig tillatelse fra grunneier og eventuelle berørte rettighetshavere.

Kommunen kan sette vilkår i vedtaksbrevet for innvilgelse av tilskudd til det enkelte tiltak.

Kommunen skal innhente nødvendig kunnskap om landbruk, natur og kulturminner før vedtak om tildeling av tilskudd treffes.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd: utlysning av tilskuddsmidler

Alle tildelte tilskuddsmidler skal lyses ut av kommunen. Kommunen skal ved utlysningen opplyse om hvilke tiltak det kan gis tilskudd til i samsvar med forskriften, samt satser og egenandeler ved ulike tiltak. Dette for å sikre mest mulig lik behandling av søkere innenfor samme område. Det kan for eksempel være tilskudd til slått av areal, tilskudd til beitedyr, tilskudd til restaurering, eller tilskudd til felles tiltak m.m.

Første ledd: avsatt midler til dekning av felles tiltak

Ved utlysning av tilskuddsmidler skal kommunen også opplyse om «det er avsatt midler til dekning av felles tiltak». Forskriften gir kommunen anledning til å søke om midler til felles tiltak. Et felles tiltak kan skje i regi av kommunen eller ved at et grunneierlag eller noen grunneiere/drivere går sammen om en søknad. Man ser for seg at det i planleggingsprosesser går frem hvilke behov det er for slike felles tiltak. Dersom felles tiltak er ønskelig og kommunen søker, må kommunene selv stå som prosjekteier. Alle tildelinger av tilskuddsmidler skal fastsettes gjennom vedtak, og kommunen skal fatte vedtak, også i de sakene den selv står som prosjekteier og det er søkt om tilskudd til dekning av felles tiltak. Ved en slik formalisert søknadsprosess blir kommunenes vedtak og prioriteringer transparente og etterprøvbare. Ved at kommunen opplyser om disse vedtakene vil søkerne få informasjon om hvilke tiltak kommunen har avsatt til felles tiltak for området.

Bestemmelsen innebærer at alle søknader skal vurderes opp mot hverandre etter utløpet av en søknadsfrist. Det er kommunen som fastsetter søknadsfrist, jf. § 4, og forskriften gir anledning til ulike søknadsfrister, for eksempel kan det tenkes at kommunen lyser ut en pott til felles tiltak først.

Første ledd: «felles tiltak»

Begrepet «felles tiltak» er nytt i forskriften. Dette kan eksempelvis være tiltak som prosessmidler, dekning av reisekostnader for eksterne deltakere, møter/kurs, utarbeiding av planer etc. Begrepet i seg selv er ikke entydig, og kommunene er dermed gitt et visst skjønnsrom. En avgjørelse om tilskudd til dekning av felles tiltak skal uansett fattes i tråd med forskriftens formål i § 2 og i samsvar med § 3, som vil være styrende for tolkningen. Etter direktoratenes vurdering fremstår det som klart at tilskuddet ikke skal benyttes til kommunens administrering av ordningen og at administrasjonsutgifter som lønn, kommunale reiseutgifter og liknende utgifter ikke kan innfortolkes som dekningsverdige.

Annet ledd: tilskudd innvilges i samsvar med målsettinger i planer

Kommunen innvilger tilskudd blant annet i samsvar med «målsettinger i eventuelle planer for området». Alle områdene skal ha en overordnet forvaltningsplan/områdeplan. I tillegg kan det være tiltaksplaner, skjøtselsplaner, vedlikeholdsplaner ol. for hele området eller for noen tiltak innenfor området. Det generelle begrepet «planer», er brukt. De nevnte planene har ikke et entydig innhold i de ulike områdene, og omtalen av de ulike planene går gjerne litt om hverandre. Det er derfor vist til det generelle begrepet «planer» slik at forskriften kan favne de planer som er relevante.

Områdeplanen/forvaltningsplanen ligger normalt på kommunens nettside. Kommunen informerer om planene for området i forbindelse med utlysning av tilskudd.

Tredje ledd: tiltakslisten

Tiltakslisten angir eksempler på typiske tiltak det gis tilskudd til. To nye tiltak kom med i ny forskrift av 2020. Tiltakene kartlegging og dokumentasjon av landskapsverdier og kartlegging og dokumentasjon av behov for skjøtsel og sikring av natur- og kulturminneverdier. Til de to nye tiltakene kan det være viktig at tilskudd gis med vilkår om aktuell kartleggingseller registreringsmetode samt hvordan lagring og tilgjengeliggjøring av data skal sikres. Også andre tiltak enn de som er nevnt i tiltakslisten kan gis tilskudd til så fremt de er i tråd med formålet med ordningene. Tiltakets effekt på verdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, kulturminner og kulturmiljøer herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift står da sentralt i denne vurderingen.

Man kan skille mellom to typer tilskudd: tilskudd til engangs-/investeringstilskudd eller drift/årlig tiltak. Noen kommuner kan bestemme at det ikke innvilges tilskudd til årlig drift. Informasjon om hvilke type tilskudd som innvilges skal fremkomme i planer for området og i utlysningstekst.

Med tilskudd til drift/årlig tiltak menes tilskudd til samme type tiltak som skjer hvert år. Typiske eksempel: tilskudd til beite, slått eller annen årlig skjøtsel av areal, årlig drift av seter, mm.

For mer informasjon om hvilke arealer og hvilke type tiltak som kan få driftstilskudd, prioriteringer, satser m.m., se forvaltningsplan for området og kommunens utlysning.

Med tilskudd til engangs-/investeringstiltak menes tidsavgrensede tiltak, for eksempel med to års arbeidsfrist. Typiske eksempel: istandsetting av bygninger og andre kulturminner, restaurering og skjøtsel av gjengrodd areal, oppsetting av gjerder, tilrettelegging for ferdsel og friluftsliv og lignende. Utarbeiding av skjøtelsesplaner, gjennomføring av kurs og slåttedager, planlegging av tiltak og lignende er også i denne sammenhengen investeringstiltak.

Fjerde ledd: prioriteringskriterier

Bestemmelsen angir at kommunen skal legge vekt på i hvilken grad kostnadene står i forhold til tiltakets mål og antatte effekt når de vurderer hvilke søknader og tiltak som skal prioriteres. Kommunen skal også legge vekt på om tiltaket inngår i et målrettet og langsiktig arbeid som fremmer formålet med tilskuddsordningen. I denne forbindelse vil målsettinger i relevante planer stå sentralt ved vurdering og prioriteringer av søknader

Femte ledd: skriftlig tillatelse fra grunneier eller rettighetshavere

Dersom søker ikke eier eiendommen som tiltaket skal gjennomføres på, må det foreligge tillatelse fra eiendommens eier til å gjennomføre tiltaket. Tillatelsen skal være skriftlig.

Sjette ledd: vilkår i vedtaksbrevet

Det kan settes vilkår for innvilgning av tilskudd til det enkelte prosjektet og tiltak. Kommunen kan sette vilkår som er nødvendige for gjennomføring av det enkelte tiltaket. Forvaltningens adgang til å stille vilkår for innvilgelse følger av den alminnelige vilkårs læren. Et hovedtrekk med vilkårs læren er at vilkårene som stilles må være proporsjonale mot det formål som søkes oppnådd, og ikke være urimelig tyngende. Ved kontroll må det være mulig å se om søker har oppfylt vilkårene. Eksempler på vilkår kan være å sette krav til arbeidsutførelse (blant annet bruk av materialer, teknikk og metode), og krav til vedlikehold og rapportering.

Syvende ledd: kommunen innhenter kunnskap om landbruk, natur og kulturminner

Kommunen skal innhente nødvendig kunnskap om landbruk, natur og kulturminner før vedtak om tildeling av tilskudd. Hensikten med bestemmelsen er å bidra til kvalitetssikring av faktagrunnlaget for kommunens vedtak. Hvordan kommunen innhenter informasjonen, vil i stor grad være opp til kommunen å vurdere ut fra en skjønnsmessig vurdering og hva som anses som nødvendig kunnskap.

§ 4. Krav til søknad og søknadsfrist

Bestemmelsen i § 4

Søknad om tilskudd skal sendes til kommunen på søknadskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Kommunen setter søknadsfrist. I de tilfeller det utvalgte området strekker seg over flere kommuner, skal søknaden sendes den kommunen som har ansvaret for å behandle søknader i det aktuelle området.

Kommunen kan kreve at det legges ved:

- kart som viser hvor tiltaket skal gjennomføres
- bilder av arealet eller objektet før tiltaket settes i gang
- skriftlig tillatelse for gjennomføring av tiltaket fra eier og eventuelle rettighetshavere.

Kommunen kan sette ytterligere krav til søknadens innhold. Mangelfulle søknader kan avvises.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd: søknad og søknadsfrist

Søknad om tilskudd skal sendes til kommunen. Det er obligatorisk for søker å bruke søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet. Det er utarbeidet en ny digital løsning for søknads- og saksbehandling.

Søker logger seg på gjennom ID-porten/Altinn, fyller ut søknad og sender den inn elektronisk. Søknadsskjemaet inneholder felter som søker systematisk må gå igjennom og fylle ut. Søker må gi opplysninger som angitt i det elektroniske søknadsskjemaet. Dette anses nødvendig for at kommunen skal få et godt beslutningsgrunnlag for sin vurdering av søknaden. Kommunen kan også sette flere eller andre krav til innholdet i søknaden og kravene til en søknad kan variere ut fra hvilken type tiltak det søkes om. Les derfor utlysningsteksten og veiledningsteksten i søknadsskjemaet nøye. Det er ulike krav til innhold i søknad om tilskudd til drift/årlig tiltak og tilskudd til engangs-/investeringstiltak.

Det er kommunen som setter søknadsfrist. Kommunen har hjemmel til å sette ulike søknadsfrister, og det vises til kommentarer om dette inn under § 3. I § 4 første ledd siste setning er det presisert hvor søknaden skal sendes for det tilfelle at det utvalgte kulturlandskapsområdet/verdensarvområdet strekker seg over flere kommuner. Det er lagt inn i søknads- og saksbehandlersystemet at søknaden automatisk sendes til riktig kommune når søker legger inn i hvilket område tiltaket skal gjennomføres i. Det vises til § 7 for mer om dette siste.

Det innvilges normalt ikke tilskudd til prosjekt/tiltak som allerede er påbegynt eller utført. Søknaden bør være godkjent og avgjort av kommunen før tiltaket påbegynnes.

Annet ledd: dokumentasjon ved søknaden

Bestemmelsen eksemplifiserer hva kommunen kan kreve av dokumentasjon som legges ved søknaden. Kommunen vil foreta en vurdering av hva som anses nødvendig for den enkelte søknad. Det fremkommer gjerne i utlysningen av tilskuddet hvilken dokumentasjon kommunen krever vedlagt.

For de fleste tiltakene som skal utføres på et areal vil det eksempelvis være nødvendig at det legges ved kart for å vise hvor tiltaket skal gjennomføres. I forskriften er det imidlertid

ikke et obligatorisk krav om kart ettersom det kan være tiltak hvor kart ikke er relevant, f.eks. søknad om tilskudd til utarbeiding av planer, dekning av kostnader til arrangementer o.l.

I veiledningen til søknadskjemaet er det oppgitt hva som er obligatoriske vedlegg til søknaden, og hva som er valgfritt. Hvilke vedlegg du må legge med, avhenger blant annet av om søknaden gjelder investeringstiltak eller driftstiltak. Kommunen kan i tillegg stille krav til ytterligere informasjon. Les derfor utlysningen nøye. Nødvendige vedlegg sendes inn sammen med søknaden.

Tredje ledd: annen dokumentasjon

Kommunen kan også kreve annen type dokumentasjon enn den som er nevnt i § 4 annet ledd, dersom det anses nødvendig.

Fjerde ledd: mangelfulle søknader kan avvises

Mangelfulle søknader kan avvises. Dette gjelder dersom vesentlige deler av skjemaet ikke er utfylt. Dersom søknaden inneholder mangler mv., gjelder ellers forvaltningsloven § 11 fjerde ledd andre og tredje punktum. Samtidig har forvaltningen en alminnelig veiledningsplikt og kan etterspørre tilleggsopplysninger dersom en innsendt søknad er mangelfull.

§ 5. Frist for gjennomføring

Bestemmelsen i § 5

Frist for gjennomføring av tiltak er 3 år fra tilskudd ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelsen av søknaden. Kommunen kan etter søknad forlenge gjennomføringsfristen dersom dette er nødvendig for å få gjennomført tiltaket, men ikke ut over fem år fra tilskuddet ble innvilget.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyane og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første setning: frist for gjennomføring av tiltak er 3 år

Tilskuddsmottaker er gitt en generell frist for gjennomføring av tiltak innen tre år fra tilskudd ble innvilget. Dette gjelder ikke der kommunen har satt en kortere frist ved innvilgelse av søknaden. For mindre og enklere tiltak kan det være hensiktsmessig at kommunen fastsetter kortere frist. I vedtaket skal det settes dato for gjennomføringsfrist. Hvis ikke tilskuddsmottakeren følger opp fristen, blir tilskuddet automatisk inndratt. Tilskuddsmottaker vil få et varsel når fristen nærmer seg.

Annen setning: forlenge gjennomføringsfristen etter søknad

Kommunen kan, etter søknad fra tilskuddsmottaker, forlenge gjennomføringsfristen, dog ikke ut over fem år fra tilskudd ble innvilget. Fem år er en absolutt gjennomføringsfrist. Kommunen kan forlenge fristen etter bestemmelsen der «dette er nødvendig for å få gjennomført tiltaket». Det kan for eksempel være sykdom, mangel på kvalifiserte håndverkere, forsinkede planprosesser i kommunen e.l. som skyldes at tilskuddsmottaker er forsinket i gjennomføringen og har behov for å få forlenget gjennomføringsfristen.

Om tiltaket ikke er gjennomført innen den fastsatte fristen, faller tilskuddet bort. Hvis ikke tilskuddsmottakeren følger opp fristen, blir tilskuddet automatisk inndratt. Tilskuddsmottaker vil få et varsel når fristen nærmer seg.

Dersom tiltaket ikke er igangsatt innen tre år, anbefaler vi at det sendes en ny søknad, fremfor en søknad om utsatt arbeidsfrist.

§ 6. Rapportering og utbetaling

Bestemmelsen i § 6

Mottaker av tilskudd skal rapportere om måloppnåelse og bruken av tilskuddet slik skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet angir. Rapporteringen skal skje til kommunen innen fristen fastsatt i vedtaksbrevet.

Utbetaling av tilskudd skjer etter skriftlig anmodning til kommunen. Deler av tilskudd kan utbetales etter hvert som søkeren godtgjør framdrift i gjennomføring av tiltaket og kommunen har godkjent rapporteringen. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake inntil tiltaket er fullført og sluttrapporteringen er godkjent.

Nærmere krav til rapporteringen og utbetaling kan gis i vedtaksbrevet.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd: krav om rapportering for tilskuddsmottaker

Når tiltaket er gjennomført skal det sendes inn dokumentasjon på at det er utført i henhold til vedtaksbrev. Tilskuddsmottaker skal rapportere om måloppnåelse og bruken av tilskuddet slik skjema angir. Kravene til innhold følger av rapporterings skjemaet. Det er ved utbetalingsanmodningen at kravene til rapportering aktualiseres, se § 6 annet ledd. Tidspunktet for rapporteringen skal skje innen fristen fastsatt i vedtaksbrevet.

Annet ledd: Utbetalingsanmodning sendes til kommunen

Utbetaling av tilskudd skjer etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker til kommunen. Utbetalingsanmodningen sendes digitalt med innlogging via ID-porten/Altinn. Det digitale

skjemaet for utbetalingsanmodning inneholder ordningsspesifikke felter som tilskuddsmottaker systematisk må gå igjennom og fylle ut. Rapporteringsskjemaene hensyntar at det er ulikt behov for rapportering ved tilskudd til drift/årlig tiltak og tilskudd til engangs-/investeringstiltak. Innholdet i kravene til rapporteringen vil dermed variere ut fra hva som anses nødvendig. Landbruksdirektoratets rapporteringsskjema, se § 6 første ledd, skal legges ved utbetalingsanmodningen for del- og sluttutbetaling.

Annet ledd: del- og sluttutbetaling

Tilskuddsmottaker kan anmode om å få utbetalt deler av tilskuddet etter hvert som han viser til framdrift i gjennomføringen av tiltaket, forutsatt at kommunen har godkjent rapporteringen. Bestemmelsen angir ikke krav til hvor stor del av tiltaket som må være gjennomført utover dette. Kommunen må ta en skjønnsmessig vurdering. Siste setning angir at minst 25 prosent av tilskuddet skal holdes tilbake inntil tiltaket er fullført og sluttrapporteringen er godkjent.

For flerårige og større prosjekter kan det være aktuelt å be om utbetaling underveis i prosjektperioden. For ettårige- og mindre prosjekter skal anmodning om utbetaling fortrinnsvis skje etter at prosjektet er avsluttet. Deler av tilskudd kan utbetales etter hvert som tiltakshaver godtgjør framdrift i gjennomføringen av tiltaket og rapporteringen er godkjent.

Tredje ledd: nærmere krav til rapportering og utbetaling

Kommunen kan sette nærmere krav til rapportering og utbetaling i vedtaksbrevet. Det er svært viktig at kommunen skriver hvilke krav til rapportering og utbetaling som gjelder for tilskuddet, med andre ord hvilke vilkår som ligger til grunn for tildelingen av tilskudd.

§ 7. Myndighet og klage

Bestemmelsen i § 7

Kommunen fatter vedtak etter denne forskriften. I de tilfeller det utvalgte området strekker seg over flere kommuner, skal de aktuelle kommunene avklare hvilken kommune som skal behandle søknader. Statsforvalteren fatter vedtak når det søkes om tilskudd til tiltak på eiendommer som kommunen eier eller drifter. Når statsforvalteren fatter vedtak, har statsforvalteren samme myndighet som kommunen etter bestemmelsene i denne forskriften.

Vedtak kan påklages etter bestemmelsene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kap. VI. Klage på vedtak fattet av kommunen skal avgjøres av statsforvalteren. Klage på vedtak fattet av statsforvalteren skal avgjøres av Landbruksdirektoratet.

Klagen forelegges natur- og kulturminneforvaltningen for eventuell uttalelse før vedtak treffes dersom tiltaket berører deres ansvarsområder.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd første setning: kommunen er vedtaksmyndighet

Det er kommunen som er vedtaksmyndighet etter forskriften, med unntak av der statsforvalteren er vedtaksmyndighet, se § 7 første ledd tredje setning. Kommunen er også vedtaksmyndighet der kommunen selv søker tilskudd til dekning av felles tiltak i området. Det vurderes at kommunen ikke har noen egeninteresse i saker som gjelder felles tiltak i området, i motsetning til saker der kommunen er eier eller drifter av en eiendom, se § 7 første ledd tredje setning. Videre legges det vekt på at forvaltningsansvaret er overført fra statsforvalteren til kommunen, slik at kommunen skal være vedtaksmyndighet i første instans så langt dette er hensiktsmessig.

Kommunen har ansvar for at saken er så godt opplyst som mulig når vedtak fattes.

Tilsagn om tilskudd skal bekreftes med et vedtaksbrev. Dette er et enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b og vedtak skal begrunnes. Dersom søknaden for eksempel mangler vesentlige opplysninger, kan den avvises. Samtidig har forvaltningen en alminnelig veiledningsplikt og kan etterspørre tilleggsopplysninger dersom en innsendt søknad er mangelfull.

Innvilgelse av tilskudd innebærer ikke at tiltaket er godkjent med hensyn til annet regelverk. Før gjennomføring av tiltaket må derfor søker gjøre seg kjent med aktuelle bestemmelser i andre lover og forskrifter, for eksempel plan- og bygningsloven, kulturminneloven, naturmangfoldloven, vannressursloven og forurensningsforskriften.

Vedtaket skal opplyse om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage.

Alle brev som gjelder søknaden vil bli sendt til søkerens innboks i Altinn. Det sendes et varsel til kontaktinformasjonen som er oppgitt på søknaden.

Første ledd annen setning: området strekker seg over flere kommuner

Det er én kommune som skal behandle søknadene også der hvor det Utvalgte kulturlandskapet eller verdensarvområdet strekker seg over flere kommuner. Bestemmelsen innebærer at de aktuelle kommunene som forvalter et område i felleskap, sammen må bli enige om hvilken kommune som har ansvaret for å behandle søknader. Gjennom å gi én kommune ansvar for tildeling av midler til tiltak gis også denne kommune ansvar for å sørge for koordinering, helhetlig planlegging og innspill til budsjett og rapportering om gjennomføring av tiltak i området. På denne måten kan

forvaltningsmyndighetene prioritere formålstjenlig og den enkelte søker i samme området oppleve lik praktisering av reglene. Ut fra hensynet til å sikre en helhetlig forvaltning er det viktig at kommunene samordner alle søknader under ett for området. Dette vil være viktig for å evne å se verdiene og tiltakene i sammenheng, i og med at tildelingen av midler skjer fra potten avsatt til området som sådan.

Når søker oppgir hvilket område tiltaket skal gjennomføres i, vil søknaden automatisk bli sendt til riktig kommune.

Første ledd tredje setning: Statsforvalteren er vedtaksmyndighet i første instans

Det foreligger et unntak fra hovedregelen om at kommunen er vedtaksmyndighet i første instans. Statsforvalteren er vedtaksmyndighet når det søkes om tilskudd til tiltak på eiendommer som kommunen eier eller drifter.

Første ledd fjerde setning: Statsforvalterens myndighet som første instans

Når Statsforvalteren fatter vedtak, har de samme myndighet som kommunen etter bestemmelsene i denne forskriften.

Annet ledd: Statsforvalteren er klageinstans

Vedtak fattet av kommunen kan påklages til Statsforvalteren innen tre uker jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29 . Klagen sendes kommunen som vurderer hvorvidt klagen tas til følge. Dersom kommunen ikke tar klagen til følge skal den sendes videre til Statsforvalteren med en uttalelse.

Tredje ledd: klagen forelegges natur- og kulturminneforvaltningen

Klagen forelegges natur- og kulturminneforvaltningen for eventuell uttalelse før vedtak treffes dersom tiltaket berører deres ansvarsområder.

§ 8. Opplysningsplikt og kontroll

Bestemmelsen i § 8

Kommunen kan føre kontroll med at vilkår for utbetaling av tilskudd er oppfylt. Kommunen kan foreta stedlig kontroll.

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen finner nødvendig for å kunne kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er i tråd med forutsetningene, herunder bokføring og korrespondanse som vedkommer tilskuddet.

Når statsforvalteren treffer vedtak etter § 7 første ledd, har de samme myndighet som kommunen etter § 8 første og andre ledd.

Når statsforvalteren eller Landbruksdirektoratet behandler en klage over vedtak om tilskudd, har de samme myndighet som kommunen til å innhente opplysninger og foreta stedlig kontroll etter § 8 første og andre ledd.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første ledd: kommunen kan føre kontroll

Kontrollmyndigheten i enkeltsaker følges ad av vedtaksmyndigheten. Det er kommunen som er den instans som skal kontrollere enkeltsaker i forbindelse med vedtak og utbetaling.

Kommunen vil vurdere hvilken kontroll av søkers opplysninger som er nødvendig. I nødvendighetskriteriet ligger det at opplysningsplikten ikke er ubegrenset og at bare relevante opplysninger kan kreves. Typisk vil dette dreie seg om grunnlagsmateriale for å kunne fatte vedtak om tilskudd, samt dokumentasjon som muliggjør en effektiv kontroll av om tilskuddsutbetalingen er i overensstemmelse med forskriften og vilkårene som er satt i vedtaket.

Kommunen kan foreta stedlig kontroll.

Annet ledd: søker plikter å gi opplysninger

Søker plikter å gi opplysninger som kommunen finner nødvendig for å kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er i tråd med forutsetningene for tilskuddet.

Alle søkere av tilskudd plikter å gi de opplysninger som kommunen mener er nødvendig i forbindelse med søknad, utbetaling av tilskudd eller kontrolltiltak.

Tredje ledd: Statsforvalterens myndighet som førsteinstans

Dersom Statsforvalteren fatter vedtak som første instans, har de tilsvarende hjemmel for kontroll som kommunen, etter § 8 første og andre ledd.

Fjerde ledd: myndighet ved klage over vedtak

I forbindelse med klagebehandling har Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet tilsvarende hjemme for kontroll som kommunen, etter § 8 første og andre ledd.

§ 9. Kontroll med kommunen som tilskuddsforvalter

Bestemmelsen i § 9

Ved kontroll med kommunens forvaltning av tilskuddsordningen kan Landbruksdirektoratet foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottaker og innhente nødvendig dokumentasjon.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Kommentarer til bestemmelsen

Denne bestemmelsen er ny og ble tatt inn ved fastsettelsen av forskriften i 2020. Det er hjemmel for at Landbruksdirektoratet kan innhente nødvendig dokumentasjon eller gjøre stedlig kontroll hos tilskuddsmottaker i forbindelse med kontroll av kommunens forvaltning av tilskuddsordningen.

§ 10. Omgjøring og tilbakebetaling

Bestemmelsen i § 10

Tilskudd som ikke er brukt i samsvar med tildelingsvedtaket kan kreves tilbakebetalt.

Vedtaket om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom det avdekkes forhold som er i strid med det som er forutsatt ved innvilgning av tilskuddet.

For tilbakebetalingskrav kan det kreves renter når kravet ikke innfris ved forfall. Størrelsen på renten følger rentesatsen fastsatt med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første og andre ledd: omgjøring og tilbakebetaling av tilskudd

Vedtaket om innvilget tilskudd kan omgjøres og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt, dersom det avdekkes forhold som er i strid med forutsetningene. Dette kan for eksempel være at prosjektet eller tiltaket ikke blir gjennomført innen fastsatt arbeidsfrist, eller ikke blir gjennomført som forutsatt ved innvilgelse. Da skal kommunen vurdere om tilskudd skal kreves tilbakebetalt, og i så fall hvor mye det er rimelig å kreve tilbake.

For at tilbakebetaling skal kunne kreves, må vedtaket hvor tilskuddet ble innvilget omgjøres etter forvaltningsloven § 35. Før kommunen fatter vedtak etter denne

bestemmelsen, skal tilskuddsmottaker varsles og gis anledning til å uttale seg innen en nærmere angitt frist, jf. forvaltningsloven § 16.

Tredje ledd: forsinkelsesrenter ved tilbakebetalingskrav

Dersom tilbakebetaling ikke skjer innen den frist som blir gitt, kan det kreves forsinkelsesrenter i tillegg, jf. lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling mv.

§ 11. Ikrafttredelse

Bestemmelsen i § 11

Forskriften trer i kraft 1. januar 2020. Samtidig oppheves forskrift 10. august 2016 nr. 966 om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap.

Kilde: [Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap](#) (Lovdata)

Første setning: forskriften trer i kraft 1. januar 2020

Forskriften er fastsatt og virker fra 1. januar 2020. Forskriften inneholder ikke overgangsbestemmelser. Kommunen er vedtaksmyndighet fra dette tidspunkt, og statsforvalteren er klageinstans.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Vibeke Godal
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.